

PODIVNÝ PŘÍBĚH PEKOTSKÉ VÁLKY 1636/7: HISTORIE A HISTORIOGRAFIE KOLONIÁLNÍHO KONFLIKTU

S v a t a v a   R a k o v á

Na sklonku roku 1636 se puritánské osady Connecticut, Massachusetts a Plymouth v Nové Anglii ocitly uprostřed krvavého konfliktu s několika sousedícími indiánskými „kmeny“, současníky i historiky nazývaného podle domorodých protagonistů „pekotská válka“.¹ Přihlédneme-li k převažující interpretaci evropského raně novověkého střetávání s cizími světy jako jednoho velkého dobovačného tažení, provázeného nepřetržitým proudem etnického násilí, není na této skutečnosti nic zvláštního: Angličané překročili oceán, zmocnili se cizí země, začali se v ní usazovat, jejich nároky na domorodou půdu stále stoupaly a podobné incidenty byly tudíž nevyhnutelným průvodním jevem tohoto procesu. Výklad pekotské války, prvního (a na dlouhou dobu také jediného) případu otevřeně konfliktního vyhocení vztahů mezi novoanglickými osadníky a domorodci, jako aktu jednostranné agrese a černobílé vidění složitého propletence místních vazeb se od 60. let 20. století prosazovaly v akademické historiografii stále výrazněji, úměrně tlakům politiky multikulturalismu a požadavkům na odčinění nejrůznějších historických vin „bílého muže“.

Zjednodušený pohled se výrazně promítl do osvětových a všeobecně informativních prací, určených k formování názorů široké čtenářské obce. Oblíbená *Encyklopedie amerických dějin* Richarda Morrise v rozšířeném a doplněném vydání z roku 1961 ještě událost označila za „trestnou výpravu...odvetou za vraždu novoanglického obchodníka Johna Oldhama“; po

---

¹ Pokud je mi známo, v novodobé české historiografii psal o pekotské válce pouze nedávno M. Starý (STARÝ, M.: *Pequotská válka. Puritáni a Indiáni, 1630-1638*. Historický obzor, 2004, r. 17, s. 163-173). Jeho článek je faktograficky bohatý a opírá se o řadu dobových zdrojů včetně korespondence, otázky interpretace se však autor dotýká jen okrajově a

zničení „pekotské bašty...byly prchající zbytky povražděny poblíž New Havenu spojenými silami Plymouthu, Massachusetts a Connecticutu.“² Podle reprezentativního devítisetstránkového *Přehledu amerických dějin* z roku 1965 byla celá záležitost natolik jasná, že si zasloužila jediný odstavec v kapitole věnované ovšem nikoli etnickému střetávání, nýbrž *Cestě k samosprávě*: „Puritáni pohlíželi na rudochy (redmen) jako na smrtelně nebezpečné tvory, kteří si zaslouhují vyhubit, pokud nebudou chtít přijmout bělošský způsob života. V roce 1637 znepokojení Pekotové vstoupili v údolí Connecticutu na válečnou stezku. Connecticutští hraničáři vytáhli proti opalisádované pekotské pevnosti a zapálili ji. Kolem pěti set Pekotů uhořelo nebo byli pobiti na útěku, přeživší zbytek byl pronásledován, zajat a prodán do otroctví. Kmen Pekotů byl vymazán z povrchu země.“³ Ani slova o vraždě Johna Oldhama, tím méně o indiánských spojencích, kteří spolu s koloniální domobranou obklíčili zmíněnou pevnost.

V obdobně impozantním (1100 stran) kompendiu z počátku 90. let, sepsaném v období vzedmuté vlny multikulturního cítění v souvislosti s „připomenutím“ (nikoli ovšem oslavou) kulatého jubilea první Kolumbovy cesty do Nového světa,⁴ již samostatná kapitola o střetávání (encounter) civilizací nemohla chybět.⁵ Pekotská válka navíc tuto hlavu, příznačně nazvanou *Kolonizace světadílu*, uváděla ve zvláštním, z chronologie vyčleněném oddílu jako typická případová studie evropské agrese. Podle přijaté edukační zásady „zabydlování historie“ individuálními osudy byla celá partie komponována jako životní příběh Johna Masona, kapitána connecticutské domobrany a vrchního velitele tažení proti pekotské pevnosti. V kompozičním rámci, soustředěném na

---

s výjimkou A. Vaughana (s. 169, pozn. 70) cituje americké historiky z různých křídel názorového spektra bez bližší identifikace.

² MORRIS, R. (ed.): *Encyclopedia of American History*. 2nd ed. New York 1961, s. 35-36.

³ CURRENT, R. N. – WILLIAMS, T. H. – FRIEDEL, F.: *American History: A Survey*. New York 1965, s. 59.

⁴ Srv. RAKOVÁ, S.: *Kolumbovské výročí v USA: vznik diskursu „encounter“*. Český časopis historický, 1993, r. 91, s. 545-566.

⁵ NASH, G. B. – JEFFREY, J. R. – HOWE, J. R. – FREDERICK, P. J. – DAVIS, A. F. – WINKLER, A. M.: *The American People. Creating a Nation and a Society*. New York 1994.

Masonovu osobnost, vylíčil autor příčiny konfliktu více než stručně a zároveň poněkud enigmaticky: „Před příchodem Angličanů vytvořili mocní Pekoti síť poplatných kmenů. Když se v údolí řeky Connecticut vyrojili Angličané, Pekoti shledali, že je nemožné s nimi žít v míru, a zvolili odpor.“ Poté děj bez dalších podrobností přeskočí rovnou na „rozbřesk 26. května 1637“, kdy kapitán Mason, tentokrát již „podporován spojeneckými Narragansetty“, oblehl nám známou pevnost na řece Mystic a další požár, vraždění a hrůzy následovaly podle zavedeného vzoru.

Autor pasáže, jinak vynikající koloniální historik Gary Nash, nicméně pokládal za nutné vysvětlit často zdůrazňovanou okolnost, proč se oběťmi útoku staly především ženy, děti a staří lidé; jen jakoby mimochodem konstatoval, že „pekotští válečníci se připravovali na boj ve vesnici vzdálené pět mil“ (zjevně míněna hlavní pekotská pevnost Weinshauks). Ani tato podstatná skutečnost mu však nebránila opakovat standardní tvrzení, podle něhož byl dobytím pevnosti „kmen Pekotů vyhlazen“.⁶ Co se stalo s jeho bojovým jádrem a údernou silou, proč nenásledovala odvěta a pomsta pekotských bojovníků za bělošské surovosti, a dokonce proč muži kmene dlící v nedalekém táboře nezasáhli do puritánského řádění, se může nepoučený čtenář pouze s údivem dohadovat.⁷

Zmíněné okolnosti, vnášející barevné valéry pochybností do dosud černobílého výjevu, autoři nepochybně uvedli s ohledem na početnou literaturu, která zhruba od poloviny 70. let profilovala hlavní revizionistické teze k dějinám

---

⁶ Ibid., s. 37.

⁷ Jen pro zajímavost lze uvést pojednání pekotské války v souhrnných dějinách USA od autorů G. Tindalla a J. Shi, v českém prostředí značně rozšířených díky překladu vydanému v populární řadě Nakladatelství lidové noviny (TINDALL, G. B. – SHI, D. E.: *Dějiny států: USA*. 1st ed. Praha 1994; orig. přeložené verze je z roku 1993). Ve dvou větách je bez jakéhokoli úvodu do problému konstatován nejprve útok Pekotů na connecticutskou osadu Wethersfield a poté odvěta osadníků v podobě vypálení pevnosti a povraždění „kolem čtyř set mužů, žen a dětí; ti, kteří žili roztroušeně, byli prodáni do otroctví“ (ibid., s. 27). Současný objemný a populární přehled operuje dokonce s konjunkturálním pojmem terorismu: „Connecticut a Massachusetts vedly proti pekotským indiánům válku teroru a vyhlazení...Svatí používali terorismus podle potřeby.“ (MURRIN, J. M. – JOHNSON, P. E. – McPHERSON, J. M. – ROSENBERG, E. S. – ROSENBERG, N. L.: *A History of the American People*. 4. vyd. Thomson-Wadsworth 2005, s. 69.

raných běloško-indiánských vztahů. O dominantním vlivu této vlny ostatně svědčí závěr „masonovské“ pasáže, v němž autoři zcela v souladu s kultovní prací Francise Jenningse prosazují termín „invaze“ - proti obvyklému „objevení“ a „osidlování“ - jako nejvhodnější charakteristiku severoamerického vývoje po roce 1607.⁸ Díky intenzivnímu zájmu historiků se tak průběh pekotské války na jedné straně rozšířil o řadu dalších aktérů i podrobností a nabyl na plastičnosti, na straně druhé však byla nově diskutovaná fakta, podstatně komplikující původní obraz, všemi silami a prostředky přizpůsobována předem danému morálnímu schématu viny a oběti.⁹

Popis toho, co se na přelomu roku 1636 a 1637 mezi indiány a Angličany v connecticutském údolí odehrálo, nám zanechali jednak přímí účastníci bojů, jednak doboví svědci, kteří se nicméně nacházeli ve víru dramatických událostí. Mezi první náleží zejména zmíněný kapitán John Mason a jeho kolega ve zbrani John Underhill, zajímavá postava puritánské náboženské i občanské politiky s pohnutým osudem, který velel domobraneckým oddílům z Massachusetts.¹⁰ Podrobné záznamy o dění v Nové Anglii si v té době vedl zvlášť zasvěcený

---

⁸ JENNINGS, F.: *The Invasion of America: Indians, Colonialism, and the Cant of Conquest*. Chapel Hill 1975.

⁹ Pekotskou „válečnou vinu“ jako první zpochybnil již v polovině 19. století, kdy byl vesměs přijímán puritánský výklad konfliktu, historik Richard Hildreth (HILDRETH, R.: *The History of the United States of America. Díl I*. New York 1856, s. 237-242). Další otazníky se objevily na konci 19. století v souvislosti s rozšířenou kritikou puritánského dědictví, hlavní vlna revizionismu se však rozvinula od sklonku 60. let 20. století. Mezi její nejvýznamnější autory, z nichž někteří náležejí k zakladatelům či stoupencům tzv. etnohistorického směru, lze zařadit jména Neal Salisbury, Allen W. Trelease, Wilbur R. Jacobs, Bernard W. Sheehan, James P. Ronda, William S. Simons, později James Axtell či James Merrell; snahou o vyváženější pohled se vyznačovaly práce Aldena T. Vaughana (srv. zejména VAUGHAN, A. T. : *The New England Frontier: Puritans and Indians, 1620-1675*. Boston 1965).

¹⁰ UNDERHILL, J.: *Newes from America*. Londýn 1638 (moderní vydání Massachusetts Historical Society Collections, 3rd. Series. Boston 1837); MASON, J.: *A Brief History of the Pequot War*. Londýn 1736. Další bezprostřední svědectví zanechal velitel connectitutské pevnosti Saybrook Lionel Gardener; dobové prameny souhrnně vydány jako ORR, Ch. (ed.): *History of the Pequot War: The Contemporary Accounts of Mason, Underhill, Vincent, and Gardener*. Cleveland 1897.

pozorovatel, dlouholetý massachusettský guvernér John Winthrop.¹¹ Zatímco líčení Masona a Underhilla byla určena pro londýnské politiky i veřejnost a měla sloužit k obhajobě či oslavě činů jejich autorů, Winthrop sledoval vznešenější cíl: svým deníkem hodlal zachovat pro budoucnost věrnou podobu začátků velkého puritánského díla se všemi jeho obtížemi, nedostatky a prohrami. Dalším prominentním svědkem byl guvernér Nového Plymouthu William Bradford, který však obdobný úkol pojal ve formě análů – tedy způsobu dokumentace, k němuž od původních aktuálních vstupů přešel v polovině 40. let i John Winthrop.¹²

Pro pekotskou válku a události s ní spojené vykazují vysokou vypovídací hodnotu zejména Winthropovy záznamy, zanášené bezprostředně či s minimálním časovým odstupem od popisovaných a občas komentovaných dějů. Avšak ani tento nejpodrobnější zdroj, který revizionističtí historikové zpravidla předem odsuzovali a poté pomíjeli pro jeho údajnou zaujatost a zkreslování faktů, nám neumožní rozplést bezezbytku klubko spletitých vztahů, jež se v polovině 30. let vytvořily mezi osadníky tří novoanglických kolonií a nejrůznějším indiánským „lidem“ – často se jednalo pouze o několik domorodých vesnic či dokonce jedinou osadu -, který je obklopoval a s nímž se pravidelně stýkali, jednali a obchodovali. Tak jako jinde v severní Americe, ani na pobřeží Massachusettské zátoky a v údolí Connecticutu nenarazili evropští příchozí na jediný semknutý kmen, odhodlaný čelit bělošské „invazi“, nýbrž vstoupili do složitého a rozvinutého politicko-ekonomického prostředí, protkaného množstvím proměnlivých hierarchických vztahů a soupeřením často protichůdných zájmů. Jejich nositelé neváhali využít nečekaných výhod, plynoucích z obchodních styků s bělochy a zejména z monopolního zisku studených i palných zbraní, v mezikmenovém boji, který z domácí perspektivy a

---

¹¹ SAVAGE, J. (ed.): *History of New England by John Winthrop. Sv. I.-II.* Boston 1825-1826. V době pekotské války byl Winthrop nakrátko pouhým členem bostonského magistrátu bez guvernérské funkce.

¹² MORRISON, S. E. (ed.): *William Bradford, Of Plymouth Plantation.* New York 1952.

v kontextu domorodých tradic hrál v úvahách indiánských předáků mnohonásobně významnější roli než obavy z existence několika roztroušených anglických osad.¹³ Z tohoto důvodu považovali mnozí „náčelníci“ blízkost bělochů mnohem spíše za desideratum než za etnickou a civilizační hrozbu a nezdědka – poprvé již ve virginském Kecoughanu 1607 – jim nabízeli půdu v nejtěsnějším sousedství, aby tak zabránili přístupu konkurence ke strategicky nedoceníitelnému zboží.¹⁴ Nejinak tomu bylo i v případě klíčové obchodní tepny - údolí Connecticutu, v němž anglické (Plymouth) a holandské (Beverwijck) zájmy soupeřily o přístup k indiánským kožešinovým překupníkům. Rozpínavost Pekotů na úkor sousedních Wampanoagů, Narragansettů, Nantiků a dalších, méně početných skupin, která vyhrotila poměry v regionu již před příchodem puritánů, se opírala právě o výjimečné kontakty s Holanďany, směňujícími s domorodými partnery ochotně zbraně za bobří a vydří kožky.

Navzdory tvrzení historiků o puritánské nenávisti vůči „rudochům“ a jejich vrozené xenofobii hodlal massachusettský guvernér John Winthrop od samého počátku udržovat s domorodci přátelské vztahy již s ohledem na bezpečnost kolonie, plně zaměstnané osadnickými úkoly. Dařilo se mu to zejména prostřednictvím styků se skupinou „anglofonních“ indiánů žijících v sousedství mocných Narragansettů, kteří v bělošské přízni hledali vhodnou protiváhu k síle svých početných soukmenovců. Winthropovy deníkové záznamy z počátku 30. let často zmiňují různé projevy vzájemné výpomoci, v nichž v kladné roli vystupovaly obě strany – indiáni jako zachránci Angličanů, zápolících se záludnostmi nezvyklého počasí i nepřízní moře, osadníci pečující o domorodé vesnice postižené epidemií neštovic a beroucí si na vychování osiřelé

---

¹³ K recepci palných zbraní severoamerickými indiány a k jejich zásadnímu technologickému významu v mezikmenových válkách srv. MALONE, P. M.: *Changing Military Technology Among the Indians of Southern New England, 1600-1677*. *American Quarterly* 1973, r. 25, zvl. s. 52-53.

¹⁴ Srv. např. QUITT, M. H.: *Trade and Acculturation at Jamestown, 1607-1609: The Limits of Understanding*. *William and Mary Quarterly* 1995, r. 52, s. 249.

děti.¹⁵ Indiánští předáci a diplomaté navštěvovali bostonskou honoraci a byli zváni na večere do jejich domácností. Novoangličtí obchodníci procházeli bezpečně indiánským územím, pohybovali se mezi různými kmeny, provozovali své transakce a pobývali v domorodých osadách jako vítaní hosté.

V okamžiku, kdy se skupina massachusettských osadníků pod vedením Thomase Hookera rozhodla proti vůli bostonských předáků opustit v létě 1635 kolonii a usadit se za jejími hranicemi, čímž se fakticky vydělila z budování puritánské „Boží obce“, zasáhla jako další mocenská složka do již beztak nečitelné situace v Connecticutském údolí.¹⁶ Krátce před jejich příchodem se v oblasti vyhrotilo napětí mezi mocným kmenem Narragansettů, kontrolujícím pro evropské obchodníky klíčové zásoby domorodého platidla *wampun*, a neméně silnými Pekoty-Mohegany, kteří migrovali do Nové Anglie někdy na počátku 17. století.¹⁷ Pekotové, vyzbrojení holandskými puškami, záhy ovládli slabší sousedy, mezi nimi bojovné Západní Nantiky a indiány z Long Islandu, a

---

¹⁵ J. Winthrop zaznamenal první záchranou akci zbloudivších Angličanů, organizovanou dvěma indiánskými ženami, již v prosinci 1630 (SAVAGE, J. (ed.): o. c., s. 40), podobně na podzim 1634 (ibid., s. 151); léčení indiánů (Naponsetů) při epidemii neštovic v zimě 1633 (ibid., s. 115-116).

¹⁶ Odchod velké skupiny osadníků z dosahu massachusettské (puritánské) politické a náboženské moci je ve standardních pracích většinou pouze konstatován, popřípadě zdůvodněn „hladem po půdě“ (srv. např. BREMER, F.: *The Puritan Experiment: New England Society from Bradford to Edwards*. Hanover-Londýn 1995, s. 74n.). Důvody secese byly ovšem mnohem složitější, od odlišných nábožensko-politických představ po touhu po snazším zisku – výnosném kožešinovém obchodu místo neúrodných přímořských farem. V záznamech J. Winthropa je patrná nespokojenost se „zradou“ connecticutských exulantů a zadostiučinění nad jejich strážněmi; srv. např. záznam z 26. září 1635: „Z Connecticutu se vrátilo dvanáct mužů. Strávili na cestě deset dní, jednoho ztratili – cestou zmrzl v kus ledu; všichni vyhladověli, až s Boží pomocí se ohřáli v indiánském vigvamu“ (SAVAGE, J. (ed.): o.c., s. 173).

¹⁷ První záznam o „diplomatičtém“ styku Pekotů s bělochy datují historičtí etnologové do roku 1632, kdy se Pekoti obrátili na Holanďany se žádostí, aby zřídili na řece Connecticut obchodní stanici (srv. BURTON, W. – LOWENTHAL, R.: *The First of Mohegan*. American Ethnologist 1974, r. 1, s. 590). Smlouva o vybudování osady Good Hope v místě dnešního Hartfordu byla uzavřena v červnu 1633, poté však Pekotové násilím uzurpovali monopolní přístup do tohoto původně otevřeného obchodního centra (CAVE, A. A.: *Who Killed John Stone? A Note on the Origins of the Pequot War*. William and Mary Quarterly 1992, r. 49, s. 513). M. Starý sdílí názor N. Salisburyho o etnické odlišnosti Pekotů a Moheganů (STARÝ, M.: o.c., s. 167).

zavázali je poplatky.¹⁸ Rivalita mezi oběma politickými útvary – Pekoty a Narragansetty – vyústila v roce 1633 v otevřenou válku a jejich náčelníky přirozeně vedla ke snaze získat na svou stranu bostonské předáky, disponující nikoli nevýznamnou ozbrojenou (domobraneckou) mocí.¹⁹

Přímou záminku k příslušným rozhovorům poskytl napětí vyvolané vraždou virginského dobrodruha a obchodníka, „kapitána“ Johna Stonea, který se potuloval v údolí Connecticutu a někdy během roku 1634 byl se svými muži ve spánku ubodán indiánskými průvodci, údajně jako odplata za Holanďany zabitého pekotského náčelníka Tatobema.²⁰ Ačkoli se jednalo o bělocha, nehodlali Bostonští jakkoli zasahovat vzhledem k jeho nevalné pověsti opilce, rouhače a podloudníka, který byl pod trestem smrti z Massachusetts vypovězen.²¹ O této zdrženlivosti svědčí záznam Winthropova deníku k datu 6. prosince 1634, kdy oficiální delegace Pekotů navázala v Bostonu první diplomatické kontakty. Vyslanci náčelníka Sasakuse, přicházející s nabídkou smlouvy o přátelství, nepopírali odpovědnost za vraždu Stonea, zdůvodnili ji však násilným chováním jeho mužů a tvrdili, že téměř všichni pachatelé jsou již mrtvi – zčásti pobiti ve srážkách s Holanďany, zčásti podlehli nákaze neštovic. Koloniální představitelé vysvětlení přijali, nicméně Winthropův komentář odhaloval složitější pozadí pekotské mise: „Důvod, proč tolik stojí o přátelství

---

¹⁸ Srv. např. STRONG J. A.: *The Imposition of Colonial Jurisdiction over the Montauk Indians of Long Island*. Ethnohistory 1994, r. 41, s. 561-562.

¹⁹ Příčiny války nejsou jasné, patrně byla vyvolána obavou Narragansettů, že Pekotové naruší jejich obchodní monopol s novoanglickými osadníky (STRONG, J. A.: o. c., s. 591).

²⁰ Nevyjasněné okolnosti Stoneovy vraždy, spojené s otázkou „pekotské viny“, vzbuzují trvale zájem historiků; srv. např. KATZ, S.: *The Pequot War Reconsidered*. New England Quarterly, 1991, r. 64, s. 206-224; zásadní polemiku s revizionistickým výkladem „puritánské viny“ srv. CAVE, A. A.: o. c., s. 509-521.

²¹ Tento postoj bostonského magistrátu nebyl nijak výjimečný. Již během 1631 odmítli Angličané podniknout odvetná opatření za vraždu obchodníka Waltera Bagnalla, spáchanou indiány Richmanova ostrova na jaře téhož roku, protože byl „zlotřilý chlap a způsobil indiánům mnoho zlého“ (SAVAGE J. (ed.): o. c., s. 63), Bagnallova vraha „Černého Billa“ nicméně na jaře 1632 spontánně pověsila massachusettská výprava pronásledující piráty (ibid., s. 99). Toto řešení předznamenalo celou složitou problematiku anglo-indiánských koloniálních kontaktů, v jejichž průběhu živelné zásahy osadníků nezřídka mařily vstřícnou politiku koloniálního vedení.

s námi, je válka s Narragansetty, které až do letoška drželi na uzdě, a také s Holanďany, kteří zabili jejich starého *sachema* Tatobema za to, že Pekotové předtím zabili několik indiánů, kteří přišli do Connecticutu za obchodem“.²² Angličané vzápětí dokázali mezi Pekoty a bojovnými Narragansetty, znepokojenými pekotskými námluvami v Bostonu, zprostředkovat příměří, po němž se obě strany vrátily do svých sídel.²³

Napětí načas povolilo, nicméně na jaře 1636 se dostavila nová, ještě závažnější regionální krize. Dne 20. května zaznamenal Winthrop výpověď osadníka Johna Gallopa, který byl náhodným svědkem útoku na smíšenou anglo-indiánskou výpravu známého obchodníka Johna Oldhama z massachusettského Watertownu, puritánského „světce“, domorodci oblíbeného pro čestné a přátelské jednání.²⁴ Loupežné přepadení, během něhož bylo pobito a zohaveno všech pět členů Oldhamovy skupiny, spáchali indiáni z Blockova (Rybářského) ostrova při ústí řeky Connecticut – příslušníci lidu náležejícího k Narragansettům, s nimiž kolonisté udržovali pravidelné obchodní vztahy a z nichž pocházeli i Oldhamovi domorodí průvodci. Jak bostonského guvernéra Henry Vanea na základě svých styků s domorodci informoval vypovězený kazatel Roger Williams, příčinou krvavého útoku, za nějž se postavili všichni narragansettští předáci s výjimkou Miantanoma a Kanonika, byl právě Angličany zprostředkovaný smír s Pekoty.²⁵

Další kontakty mezi *sachemy* Narragansettů, Nantiků, indiánů Blockova ostrova, Williamsem a koloniálním vedením dokládají především umné diplomatické ekvilibristiky, v jejímž důsledku se „přátelským“ Naragansettům Miantonomovi a Kanonikovi z nepříliš zřejmých důvodů – nejspíše obchodní potřeby – podařilo odvrátit odpovědnost za Oldhamovu vraždu směrem k jejich rivalům - Pekotům. Když v srpnu 1636 vytáhla výprava

---

²² Ibid., s. 148.

²³ Ibid., s. 149.

²⁴ Ibid., s. 189.

²⁵ Ibid., s. 191.

massachusettských dobrovolníků potrestat Oldhamovu smrt, dostal oddíl devadesáti mužů v čele s pozdějším guvernérem Johnem Endecottem zároveň úkol „jít k Pektům a žádat o vydání vrahů kapitána Stonea, k tomu tisíc sáhů *wampun* jako odškodné a několik jejich dětí jako rukojmí“; zjevně přitom nijak nevadilo, že pekotské vysvětlení Stoneovy vraždy, spáchané před dvěma lety, již dříve bostonský magistrát shledal jako přijatelné. Endecott našel Blockův ostrov vylidněný, zamířil tedy k pekotskému přístavu u ústí Connecticutu a podobně jako na ostrově vyplenil a vypálil indiánské sídlo, aniž narazil na odpor. Jedinou oběť výpravy měl na svědomí narragansettský průvodce a překladatel; jím ukořistěný skalp zabitého Pekota, kolující mezi narragansettskými předáky a posléze zasláný do Bostonu, stvrdil nové, tentokrát mezietské spojenectví.²⁶

V říjnu 1636 se s pomocí Rogera Williamse, tradičně v učebnicích oslavovaného jako přítele indiánů, podařilo uzavřít mezi narragansettskými náčelníky Miantanomem, Kanonikem a Kukamakinem a massachusettskou guvernéřskou radou smlouvu o devíti člancích, stvrzující nejen „pevný mír mezi oběma stranami, jejich přáteli a spojenci“, ale i řadu opatření, fakticky působících jako válečná výpomoc proti Pektům. Náčelníci přitom seznámili koloniální představenstvo s úmyslem vést s těmito svými rivaly boj tak dlouho, „dokud si je nepodrobíme“. Chladnější hlava plymouthského guvernéra Williama Bradforda nebyla z multikulturního bratrství nijak nadšená a v dopise Winthropovi, jenž byl mezitím opět zvolen do nejvyššího massachusettského úřadu, vytkla puritánským politikům, že vyprovokovali Pekoty k válce.²⁷

---

²⁶ Ibid., s. 192-195. Trestná výprava měla za úkol „zabít muže (Blockova ostrova), avšak ušetřit ženy a děti“ (ibid., s. 192-193).

²⁷ Ibid., s. 198-199. Plymouthští se stavěli k válce s Pekoty dlouho zdrženlivě. Ještě v březnu 1637, když byli požádáni o pomoc po přepadení connecticutské obce Wethersfield, poukazoval Edward Winslow, pověřený vyjednáváním, na vzájemné spory plynoucí z pronikání massachusettských do oblasti plymouthských zájmů: na nekalou obchodní konkurenci v povodí Kennebeku, na územní spory v údolí Connecticutu, dále na neochotu pomoci Plymouthu proti Francouzům a poslední vytáčka poukazovala na chudobu Plymouthu a prosperitu Massachusetts (ibid., s. 218).

Přítomnost domorodých bojovníků po boku spojené novoanglické domobrany při útoku na muži opuštěnou pekotskou pevnost na řece Mystic je faktem, konstatovaným historiky-revizionisty a seriózně analyzovaným jejich kritiky z 90. let. Záznam o události, datovaný k 25. březnu 1637, uvedl Winthrop informací, že „k pevnosti Pekotů na řece Mystic pochodovali v noci naši Angličané z Connecticutu se svými indiány, mnozí z nich jsou Narragansetti“.²⁸ Tvrzení o tom, že „spřátelení“ indiáni se – údajně z rituálních důvodů - přímého útoku nezúčastnili, podporuje diagram bitvy připojený k líčení velitele massachusettské domobrany Johna Underhilla *Novinky z Ameriky*, vydaném v Londýně v roce 1638: schematickou palisádu, uvnitř níž opěšalí domobrancí střílejí na domorodé jezdce na koních, obklopují v bližším kruhu muži s puškami a až za nimi vidíme početné kolo postav napínajících tětivy luků.²⁹ Pronásledování Pekotů Narragansetty, jejich spojenci či podřízenými kmeny a massachusettskou domobranou trvalo ještě několik měsíců. Dne 12. srpna 1637 oslavil Boston vítězství v pekotské válce díkyvzdáním slouženým ve všech modlitebnách. K vyrovnání Angličanů s indiánskými partnery došlo o tři týdny později, 1. září při slavnostní návštěvě narragansettského *sachema* Miantanoma v massachusettské metropoli. Na jednání, jemuž byl přítomen guvernér John Winthrop, jeho zástupce a pokladník – koloniální ministr financí –, bylo dosaženo shody. Za blíže neurčené odstupné náčelník uznal, že „celá země Pekotů a Blockův ostrov jsou naše, a bez našeho dovolení se zde nebude vměšovat“.³⁰

Odpověď na výše položenou otázku, totiž jaký byl osud jádra pekotských bojovníků, pobývajících během vraždění na Mysticu v nedaleké vesnici, rovněž

---

²⁸ SAVAGE, J. (ed.): o. c., s. 225.

²⁹ Přetištěno v HIRSCH, A. J.: *The Collision of Military Cultures in Seventeenth-Century New England*. *Journal of American History* 1988, r. 74, s. 1189. Angličané v počátcích kolonizace koně téměř neužívali, polní práce vykonával vedle lidské síly tažný dobytek a k přepravě se využívaly vodní cesty; chov koní se rozšířil především v jižních koloniích až na sklonku 17. století.

³⁰ SAVAGE, J. (ed.): o.c., s. 243.

neposkytuje snaze definovat etnickou „vinu“ příliš jasnou orientaci. Spoléhání na rodové svazky je přimělo uchýlit se k pekotsko-mohykánské kmenové odnoži vedené Unkasem, příslušníkem náčelnické – královské – krve a pretendentem na *sachemství*; ten shledal jako nejvhodnější řešení potenciální pekotské konkurenty zlikvidovat hromadnou vraždou a následně se spojit s novoanglickými kolonisty proti tradičním narragansettským soupeřům.³¹

---

³¹ Diskusi k Unkasově motivaci srv. BURTON, W. – LOWENTHAL R., o.c., s. 597-598.